

Schoolondersteuningsprofiel

Speciaal Onderwijs, profiel 4* (ZML) arrangement

SBO Het Avontuur 2023-2024

Omschrijving groep

Het Speciaal Onderwijs arrangement – SBO Het Avontuur biedt onderwijs aan zeer moeilijk lerende leerlingen tussen de 7 en 9 jaar die het reguliere onderwijs en het speciaal basisonderwijs niet kunnen volgen. Deze leerlingen hebben een lichte tot matige verstandelijke beperking (het IQ van deze leerlingen ligt tussen de 50 en de 69*) veelal met aanvullende problematieken, zoals een significantie achterstand in sociaal-emotionele ontwikkeling (achterstand > 2 jaar), een bijkomende significante leerproblematiek (bij een IQ > 55) of een beperking in het verwerken van informatie als gevolg van een syndroom of een stoornis.

Het onderwijs in deze groep is gericht op de vakken Nederlands en rekenen waarbij sociaal-emotionele ontwikkeling en leren en ontwikkelen belangrijke onderdelen zijn. Daarnaast wordt bewegingsonderwijs, burgerschap en onderwijs in kunst en cultuur aangeboden. De leerlingen in deze groep leren in groepsverband en moeten daarom kunnen functioneren in een groep.

De groepsgrootte bedraagt maximaal 12 leerlingen. Het is daarom belangrijk deze leerlingen zelfstandig en harmonieus kunnen functioneren in een sociale setting. Leerlingen leren in deze groep vooral vanuit ervaring en door te doen. Samenwerkend leren staat hierbij centraal en indien mogelijk gebeurt dat via groepsdoorbroken samenstellingen met leerlingen van het SBO.

Toeleiding naar vervolgonderwijs

Leerlingen worden toegeleid naar het praktijkonderwijs of, indien meer passend, voortgezet speciaal onderwijs (VSO ZML). De leerlingen moeten aantoonbaar leerlingvaardigheden (aangeleerd of ingetraind) op school kunnen toepassen. Daarnaast moeten de leerlingen de resultaten op didactisch functioneringsniveau of leerstandaarden op de kernvakken behalen die bij hun profiel* horen.

Generale ondersteuningsbehoeften leerling

Leerlingen met het arrangement SO in het speciaal basisonderwijs kenmerken zich door een grotere mate van ondersteuningsbehoefte om tot leren te komen. De begeleidingsbehoefte varieert van voortdurend tot regelmatig. De leerling kan de benodigde leerlingvaardigheden uitvoeren die zijn aangeleerd of ingetraind om in een groep van 12 leerlingen te kunnen functioneren en waarbij de leerkracht niet altijd direct beschikbaar maar wel nabij is (uitgestelde aandacht). Via de relatieve nabijheid, voorspelbaarheid in structuur en begeleiding en begrenzing wordt tegemoetgekomen aan de basale emotionele veiligheid die de leerling nodig heeft om met welbevinden en betrokkenheid tot leren en ontwikkeling te komen. *(Zie bijlage voor nadere uitwerking ondersteuningsbehoeften per ontwikkelgebied.)*

* [Landelijk Doelgroepen Model Sectorraad GO, profiel 4](#)

Aanbod

Personele inzet, (gebaseerd op de huidige inzet groep profiel 4 leerlingen SO De Startbaan):

- Basisbezetting per groep (12 leerlingen):
  - Leerkracht : 1,0 fte
  - Leraarondersteuner of onderwijsassistent : 0,8 fte
  - Kwaliteitscoördinator Onderwijs (IB) : 0,1 fte
  - Ontwikkelingspsycholoog / Orthopedagoog : 0,05 fte
  - Gedragsdeskundige : 0,05 fte
  - Fysiotherapeut : 0,05 fte
  - Logopedist : 0,05 fte
- Jaarlijkse bij- en nascholen om specialistische kennis van de doelgroep bij leerkrachten en ondersteuners hoog te houden.

Leeromgeving en leermiddelen

- 7,8 - 15,8 m2 vloeroppervlak per leerling waaronder een rustige plek buiten de groep waar de leerling onder begeleiding tot rust kan komen.
- Maximaal 12 leerlingen per groep
- Voorspelbaar prikkelend onderwijsaanbod dmv een vaste dagstructuur
- Lesaanbod in kleine stapjes en kleine groepjes van maximaal 12 leerlingen
- Bediening van de structurele behoefte aan aanpassingen binnen de lesstof en aangepast lesmateriaal
- Verlengde instructie, pre-teaching en veel herhaling, op basis van de ZML leerlijnen van het SLO en het onderwijsaanbod dat daarbij past.

Aanbod Praktische sociale redzaamheid

- Een basisklimaat gericht op autonomie
- Grenzen en structuur om veiligheid te bieden
- Een begeleider die corrigeert en bijstuurt op grond van gemaakte regels en afspraken
- Voortdurende aanwezigheid op toenemende afstand (afhankelijk van de leeftijd van de leerlingen)
- Herhaling van regels, afspraken en verwachtingen
- Voortdurend tot regelmatig ondersteuning bij samenspel en omgaan met anderen
- Verbale / visuele aansturing en directe nabijheid bij het uitvoeren van deelhandelingen zoals bij eten/drinken (verder eten / netjes eten), bij handen wassen (voor en na het eten, voor en na toiletgang) veters strikken, aan-/ uitkleden

Uitstroombmogelijkheden

- voortgezet speciaal onderwijs (VSO ZML)
- regulier voortgezet onderwijs - praktijkonderwijs (PRO)

Criteria voor plaatsing

- Leeftijd: 7 - 9
- IQ: tussen 50 en 69 (
- Eventueel een bijkomende stoornis en/of syndroom waardoor het leren bemoeilijkt wordt
- Er is sprake van achterstanden (beperkt tot groot) op het ontwikkelingsniveau en m.n. bij de sociaal-emotionele ontwikkeling en executieve functies
- Er is sprake van een voortdurende of regelmatige ondersteuningsbehoefte op de gebieden: sociaal-emotionele ontwikkeling, leren en ontwikkelen (incl. executieve functies) en communicatie.

Voorwaarden plaatsing

- TLV SO laag

Bijlage

Uitwerking Ondersteuningsbehoeften per ontwikkelgebied

Ondersteuningsbehoeften t.b.v. leren en ontwikkelen

→ intensiteit van ondersteuning: voortdurend / regelmatig

- Voorspelbaar onderwijsaanbod in en buiten eigen (en groepsdoorbroken) groep
- Onderwijsaanbod dat aansluit bij de belevingswereld en dagelijkse praktijk
- Een begeleider die het initiatief van de leerling stimuleert
- Begeleiders die regels en afspraken duidelijk en consequent hanteren
- Een begeleider die de leerling voorbereidt op de (les)overgangen
- Balans tussen in- en ontspanningsmomenten (taakspanne 10-20/20-30 min)
- Een begeleider die de leerling de zelfstandigheid en taakwerkhouding bevordert
- Een onderwijsaanbod dat verder weg staat van de directe belevingswereld.

Ondersteuningsbehoefte leerling t.b.v. sociaal-emotionele ontwikkeling

→ intensiteit van ondersteuning: regelmatig

- een basisklimaat gericht op autonomie initiatiefname (profiel 4) en verantwoordelijkheid leren dragen
- grenzen en structuur om veiligheid te bieden
- een begeleider die corrigeert en bijstuurt op grond van gemaakte regels en afspraken
- een begeleider op afstand, waar nodig nabijheid, (meer coachend profiel 4)
- een groepsgerichte benadering, sociaal, ontdekkend/spelend en samenwerkend leren
- een begeleider die stimuleert tot zelf doen en zelf oplossingen bedenken (profiel 4)
- herhaling

Ondersteuningsbehoefte leerling t.b.v. communicatie

→ intensiteit van ondersteuning: voortdurend / regelmatig

- korte verbale instructie (eenvoudige zinnen)
- visuele ondersteuning waar nodig (foto's/picto's/geschreven teksten)
- begeleiding in het stimuleren in het verwoorden van gevoelens en gedachten

Ondersteuningsbehoefte leerling t.b.v. fysieke situatie en de fysieke belastbaarheid

→ intensiteit van ondersteuning: regelmatig

- gebalanceerde afwisseling van inspannende en ontspannende activiteiten m.b.t. energie (meer dan in het gemiddelde dagprogramma van de leerroute)